

TUNTURI
LAPIN
KEHITYS

TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA Vuosi 2026

www.tunturilapinkehitys.fi

YHDISTYKSEN TOIMINTA

Tunturi-Lapin Kehitys ry:n on yhdistys, jonka jäsenkuntia ovat Enontekiön, Muonion ja Kittilän kunnat. Yhdistyksen tehtävänä ovat jäsenkuntien edunvalvonta, yhteisen aluekehittämisen toteuttaminen ja alueen elinvoimaisuuden edistäminen. Tavoitteet ja tarpeet seutukunnan yhteistyölle ovat erittäin ajankohtaisia, sillä muuttuva maailman tilanne luo uusia tarpeita mm. huoltovarmuuden ja puolustuspoliittisten tilanteiden näkökulmista. Kittilä on palannut yhdistyksen jäseneksi v. 2023 ja Kolarin kunnan kanssa pyritään jatkamaan liittymisneuvotteluita.

Yhdistyksen perustehtävänä on toimia jäsenkuntiensa yhteistyöelimenä ja edistää kaikin tavoin seutukunnan elinvoimaisuutta. Edunvalvontaorganisaationa yhdistys ajaa yhteisiä edunvalvontaan kuuluvia asioita; seuraa lakivalmisteluita, tekee aloitteita ja laatii kannanottoja sekä valvoo alueen yhteistä etua. Kirjalliset lausunnot, tapaamiset, eri työryhmien jäsenyöskentelyn kautta ovat yhdistyksen tavanomainen tapa toimia. Toiminnan tarkoituksena on saada yhdistyksen jäsenkuntien ääni kuulumaan ja pyrkiä vaikuttamaan keskeisiin seutukuntaan vaikuttaviin asioihin. Keskeisenä tehtävänä on tukea Tunturi-Lapin kansainvälistymistä ja yhteistyötä pohjoismaiden kanssa. Yhteistyön tulee pohjautua sekä poliittisten suhteiden että elinkeinoelämän vahvistamiseen. Tavoitteena on kaikkia osapuolia hyödyttävä kumppanuus ja toiminta erityisesti elinkeinoelämän tarpeet huomioiden.

Toiminnasta raportoidaan kuntien kunnanhallituksille säännöllisesti yhdistyksen hallituksen edustajien toimesta. Kuntien hallitukset voivat tarvittaessa asettaa yhdistykselle tavoitteita tai toimenpidepyyntöjä.

YLEISTÄ

Globaalisti elämme yhä haastavassa taantuman ajassa pitkittyneiden kriisien keskellä.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

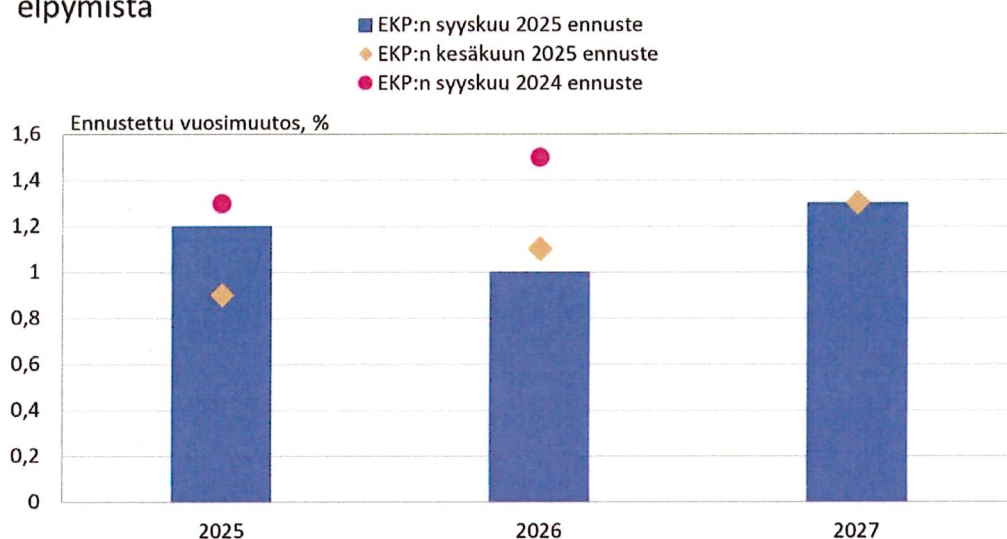
Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

”Euroalueen talouskasvu on elpymässä asteittain nopean inflaation ja hitaan kasvun vaiheesta. Euroalueen talous kasvoi vuonna 2024 edellisvuodesta 0,8 %. EKP:n ennusteen mukaan kasvu kiihtyisi 1,2 prosenttiin tänä vuonna, olisi 1,0 prosenttia ensi vuonna ja kiihtyisi taas 1,3 prosenttiin vuonna 2027. Kauppapoliittiset jännitteet ja niiden tuoma epävarmuus ovat kuitenkin hidastaneet talouden elpymistä. Vielä vuosi sitten EKP:n ennuste osoitti ensi vuodelle 0,5:tä prosenttiyksikköä nopeampaa kasvua” (kuvio 1).

Protektionismin nousu hidastaa mutta ei pysäytä euroalueen elpymistä

Lähteet: EKP:n ja eurojärjestelmän ennusteet.
© Suomen Pankki 15.9.2025

35781 2025_vs_2024

”Yksi keskeinen euroalueen talouskasvuun vaikuttanut tekijä on ollut Yhdysvaltain hallinnon julistamat tuontitullien korotukset. Kauppasodan uhka on heiluttanut vientiä ja lisännyt epävarmuutta. Tämä on näkynyt myös investointien heikkona kehityksenä. Vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen talous kasvoi silti peräti 0,6 % edellisestä neljänneksestä, kun tullikorotuksiin varautuminen tuki väliaikaisesti vientiä ja investointeja. Toisella vuosineljänneksellä kasvu hidastui kertaluonteisten erien vaikuttaessa osittain vastakkaisuuntaisesti.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

Yhdysvaltain ja euroalueen tullisovun löytymisen myötä 27.7.2025 osa epävarmuudesta hävisi, mutta talouspolitiikkaan liittyy maailmanlaajuisesti yhä merkittävää epävarmuutta. Maailmantalouden kasvu jää ennusteissa viime vuoden vauhdista sekä tänä että ensi vuonna. Kiinan talous on kauppakiistoista huolimatta kasvanut edelleen viennin vetämänä hyvän hintakilpailukykynsä avulla. Yhdysvaltojen sijaan Kiinan vienti on suuntautunut Aasian alueelle. Merkit Yhdysvaltojen talouden ja etenkin työmarkkinoiden hidastumisesta ovat aiheuttaneet rahoitusmarkkinoilla huolta, erityisesti kun tullien myötä inflaatiopaineet ovat samaan aikaan kasvussa. Sovittujen tullien lopulliset talousvaikutukset kauppavirtoihin, yritysten investointeihin ja inflaatioon ovat yhä näkemättä, mutta esimerkiksi kestokulutustavaroiden hinnat ovat nousseet Yhdysvalloissa toukokuusta alkaen vuodentakaiseen verrattuna ensimmäistä kertaa kahteen vuoteen. Lisäksi Kiinan ja Yhdysvaltain välinen kauppasota jatkuu yhä". (Lähde: <https://www.eurojatalous.fi/fi/2025/5/euroalueen-taloukasvu-on-kestanyt-odotuksia-paremmi/>).

Valtakunnallisesti

"Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2024 +0,4 prosenttia vuositasolla ja talouden toipuminen jatkuu. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa + 1,0% v. 2025, +1,4 % v. 2026 ja +1,7 % v. 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027" Lähde: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166469>).

"Heikko valtakunnallinen lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painoivat julkista taloutta vuonna 2025. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoitokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja pienenee siitä n. 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja kolmen prosentin tuntumaan ennustejakson lopulla. Velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027, minkä jälkeen se kääntyy uudelleen kasvuun ja ylittää 90 prosenttia vuonna 2029" (Lähde: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166469>).

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

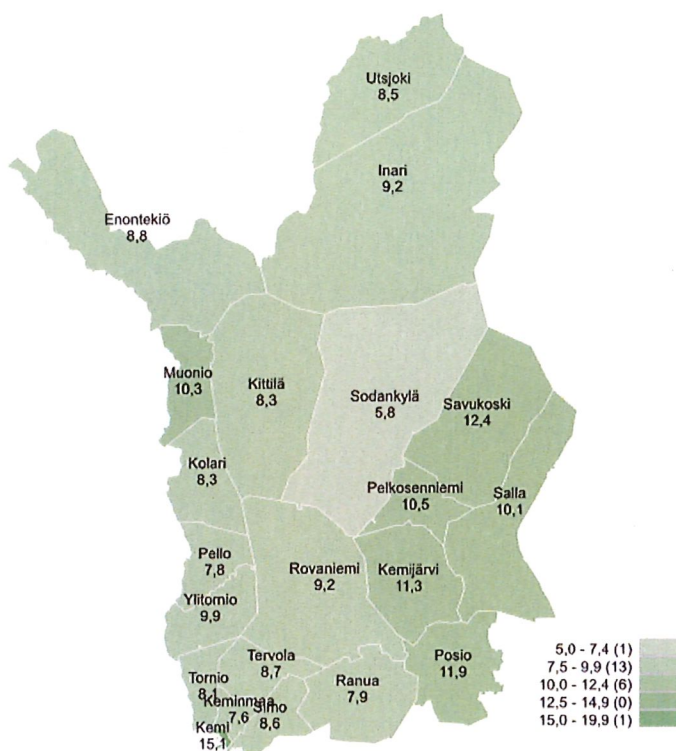
Enontekiön kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Maakunnassa

Kausiluontoiseen tapaan työttömien määrä väheni Lapissa elokuun aikana. Lapin kuntien työllisyyspalveluissa oli elokuun lopussa noin 7 710 työtöntä työnhakijaa. Työttömyyden kehitys verrattuna vuodentakaiseen jatkui Lapissa myönteisempänä kuin koko maassa ja useimmilla muilla ELY-keskusalueilla. Työttömien osuus työvoimasta oli elokuun lopussa Lapissa 9,5 % ja koko maassa 11,5 %. Työttömiä oli lähes 1080 vähemmän kuin kuukautta aiemmin, mutta yli 400 enemmän kuin viime vuoden elokuussa. Kokoaikaisesti lomautettuja oli elokuun lopussa 430. Lomautettuja oli 180 vähemmän kuin kuukautta aiemmin ja saman verran kuin vuotta aiemmin. Lapissa työttömien osuus työvoimasta oli alin Pohjois-Lapissa (7,5 %) ja korkein Itä-Lapissa (11,2 %). Työttömyys väheni vuodentakaisesta Torniolaaksossa, Tunturi-Lapissa ja Pohjois-Lapissa. Itä-Lapissa työttömien määrä oli puolestaan sama kuin

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

KEHA-keskus, Työnvälitystilasto / KEHA-keskus, Työnvälitystilasto

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

vuotta aiemmin. Työttömyyden lisääntyminen kohdistui Rovaniemen ja Kemi-Tornion seutukuntiin. (Lähde:

<https://www.tyollisyyskatsaus.fi/graph/tkat/tkat.aspx?ely=13#>)

Kuntien väliset erot työttömyydessä ja sen kehityksessä jatkuvat huomattavina. Työttömien osuus työvoimasta vaihteli kunnittain 5,8-15,1 %:iin. Alimmat osuudet olivat Sodankylässä, Keminmaassa, Pellossa ja Ranualla. 10 % alittui kaikkiaan 14 Lapin kunnassa. Korkein osuus oli edelleen Kemissä. Vaikka työttömien määrä lisääntyi Lapissa, oli kuitenkin 11 Lapin kunnassa työttömiä vähemmän ja kolmessa saman verran kuin vuotta aiemmin. Lähde: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71469355/tyollisyystilanne-jatkui-lapissa-parempana-kuin-koko-maassa?publisherId=69817880&lang=fi>

Seutukunnassa

Ympärivuotisuuteen pitkän aikavälin strategiassa 2025–2040 suuntaavassa Tunturi-Lapin seutukunnassa matkailuteollisuus voisi olla ympärivuotisuudellaan pitkän ajan ratkaisuna asunto- ja osaaajapulaan.

Tunturi-Lapin välitön matkailutulo (Lähde: Lapin matkailuparlamentti 2.10.2025 Visitory/Honkanen Antti):

v. 2024	Matkailutulo	Osuus toimialojen liikevaihdosta	Henkilötyövuodet	Osuus toimialojen htv:sta
Enontekiö	48,13 meur	68,1%	243	80,0%
Kolari	99,6 meur	52,8%	426	48,5%
v. 2023				
Kittilä	205,4 meur	23,8%	865	37,6%
Muonio	61,4 meur	43,9%	265	42,9%
Yhteensä:	414,53 meur		1799	

Kunnat tilaavat Visitoryn palvelun eri aikoina noin 1-2 vuoden välein. Tunturi-Lapissa odotetaan kaikkien aikojen matkailukautta 2025–2026, vaikka toisiinsa liittyvät haasteet työvoimapulasta ja asunnoista ovat yleisesti Tunturi-Lapin alueiden kasvun esteenä. Asuntotuotantoon Tunturi-Lapin kunnat ovat reagoineet omien resurssien mukaisesti.

Lapin seutukuntien tavoitteena tulee kannustaa yritykset yhteisillä seutukuntahankkeilla tiedolla johtamiseen sekä ns. kaksoiskäyttöön, josta Lapin Yrittäjät hallinnoi ”Kaksoiskäytön lappilainen portfolio” hanketta. Kasvuhaluiset yritykset ohjataan [Team Finlandin](#) palveluverkoston kautta kansainvälistymiseen polulle esimerkiksi Pohjois-Ruotsin, Pohjois-Norjan tai Keski-Euroopan markkinoille. Tunturi-Lapissa pyritään näiden lisäksi kehittämään lumettoman

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

ajan joukkoliikennettä yritysten aukioloaikojen pidentämiseksi seuraavaksi kolmeksi vuodeksi ja pohjaksi tulevien vuosien kasvu. **Uusien toimialojen syntymistä** tuetaan puolestaan yhteistyössä Leader Tunturi-Lapin "[Arktinen viisaus](#)" hankkeen avulla, joka on luonnollista jatkoa Tunturi-Lapin Kehityksen "Whenever You Need Extreme" hankkeelle.

Tunturi-Lapin Kehityksen strategiatyön yhteydessä nousi vahvasti esille jäsenkuntien konkreettinen tarve sille, että Tunturi-Lapin Kehitys ry:n tulee edelleen vahvistaa Suomi-Ruotsi-Norja kansainvälistä rajat ylittävää yhteistyötä jäsenkuntiansa hyväksi. Tämänkaltaisen edunvalvonnallinen toiminta on toiminut hyvin esimerkiksi Lapin liikennejärjestelmätyöryhmässä 2040, joissa toiminnanjohtaja on ollut seutukunnan yhteisenä edustajana. Lisää vastaavia rajat ylittäviä edunvalvonnallisia toimenpiteitä muissakin teemoissa tulee edistää kuten Lapin turvallisuus- ja liikennevaihehemaakuntakaavan 2050 viranomaisneuvottelut.

Pohjoisten alueiden vetovoimaisuus ja arktisuus ovat nouseva trendi globaalisti. Tunturi-Lapin vahvuudet ovat luonto, harva asutus, maantieteellinen sijainti, turvallinen ympäristö, talviolosuhteet, 8 selkeää vuodenaikaa, yritysten palvelutarjonta ja olemassa oleva infra sekä matkailun palvelutarjonta.

HALLINTO JA PÄÄTÖKSENTEKO

Vuoden 2026 aikana pidetään kaksi valtuuskunnan (yleiskokoukset) ja tarpeellinen määrä hallituksen kokouksia. Talousarvioon sisältyvät valtuuskunnan ja hallituksen kokouspalkkiot sekä puheenjohtajien vuosipalkkiot luottamus henkilöiden palkkiosäännön mukaan.

Yhdistyksen palveluksessa ovat päätoiminen toiminnanjohtaja 5/2019 lähtien, Lapin elokuvakomissaari 11/2024 lähtien ja Joukkoliikenne- ja logistiikka asiantuntija 9/2025 lähtien.

Hallituksen kokoonpano vuonna 2026 on:

Enontekiön kunta (hallituksen 2.vpj <-2025, valtuuskunnan 1. vpj.)

virkamiesedustus:	Eero Ylitalo	varalla Jussi Stoor
luottamus miesedustus:	Sari Norrgård	varalla Elli-Mari Kultima
yrittäjäedustus:	Edit Heiskanen	varalla Tiina Vuontisjärvi

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

Muonion kunta (hallituksen pj 2026->, valtuuskunnan 2.vpj 2026->)

virkamiesedustus:	Laura Enbuska-Mäki	varalla Katri Rantakokko
luottamusmiesedustus:	Minna Back	varalla Priitta Pöyhtäri-Trøen
yrittäjäedustus:	Anne Mäkelä	varalla Ulla Kangosjärvi

Kittilän kunta (hallituksen 1. vara pj 2026->, valtuuskunnan pj)

virkamiesedustus:	Timo Kurula	varalla Sanna Ylinampa
luottamusmiesedustus:	Marita Toivanen	varalla Jouko Nikkinen
yrittäjäedustus:	Pertti Hettula	varalla Kari Virmakoski

Hallituksen puheenjohtajana toimii Minna Back ja varapuheenjohtajana Marita Toivanen. Sihteerinä toimii toiminnanjohtaja Veli-Matti Hettula. Yhdistyksen kevätkokous 2026 valitsee hallituksen jäsenet seuraavalle toimintavuodelle. Seuraavana pj-vuoroissa olisi hallituksen puheenjohtajana Muonion kunta ja valtuuskunnan puheenjohtajana toimisi puolestaan Kittilän kunta.

Valtuuskunnan kokoonpano vuonna 2026 on:

Enontekiö:

Oula-Matti Palojärvi	varalla Jarno Viitanen
Keijo Parviainen	varalla Pohto Kirkkala
Sari Norrgård	varalla Ulla Keinovaara
Anri Magga	varalla Tytti Valkeapää

Muonio:

Jari Makkonen	varalla Mirva Kantomaa
Manu Friman	varalla Johanna Mikkola
Juha Niemelä (pj.)	varalla Pekka Veisto
Sakari Silen	varalla Emma Markkala

Kittilä:

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15
FIN 99300 Muonio
www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165
FIN 99400 Enontekiö
www.enontekio.fi

Aki Nevalainen	varalla Eve Lääts
Noora Heikinheimo	varalla Ahti Ovaskainen
Markku Mäkitalo (vpj.)	varalla Pirkko Jauhojärvi
Anna Hakala	varalla Veikka Ylitalo

Valtuuskunnan puheenjohtaja on Juha Niemelä ja 1.varapuheenjohtaja on Markku Mäkitalo. Yhdistyksen kevätkokous 2026 valitsee valtuuskunnan puheenjohtajiston seuraavalle toimintavuodelle.

Tunturi-Lapin Kehityksen toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Edunvalvonta, kehittäminen ja viestintä ovat yhdistyksen perustoiminnan ydintehtäviä. Yhtenäinen Tunturi-Lappi on edunvalvonnan näkökulmasta voimakkain ja Kolarin neuvotteluja palata yhdistyksen jäseniksi edistetään. Vuonna 2026 yhdistyksessä on joko kolme tai neljä jäsenkuntaa, joka määrittää paljon toimintavuoden tapahtumia.

Elinkeinotoimien toimintojen yhteensovittaminen ja toisilta oppiminen olisivat pääroolissa vuonna 2026 eritoten mikäli jäsenkuntien määrä kasvaa neljään. Pääsääntöisesti viestinnässä jatketaan **uutiskirje ja päättäjätiedotteiden julkaisua Q1-Q4 neljännesvuosittain** sekä aktiivista somekanavien päivittämistä.

Asumisen haasteet, osaajapula, rajat ylittävät infrahankkeet, monipaikkaisuus ja kaksoiskuntalaisuus ovat edunvalvonnan tehtävälistalla.

Seutukunnan edellinen strategia oli tehty vuonna 2015 ja sen päivittämiseksi valmistelutyötä on tehty vuonna 2025 kaikkien neljän kunnan kesken. **Seutukunnan strategiaa seurataan myös jatkossa tiiviisti.** Yhdistyksen strategia vuosille 2025–2040 tulee pitää mittareilla ja päätavoitteilla mukana niin toiminnassa kuin päätöksenteossakin sekä hallituksessa että valtuuskunnan kokouksissa.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

Kansainvälisen työvoiman relokaatioon International House toimintamalli myös Tunturi-Lappiin

Kansainväliseen osaajapulaan haetaan puolestaan ratkaisua International House työllisyysalueen hallinnoimalla hankkeella. Hankkeessa rakennetaan uusi toimintamalli (DVV, Vero, Kela ja Migri) viranomaisasiointiin, joka on jo käytössä Helsingin, Turun ja Oulun lisäksi Lapissa myös Rovaniemellä ja Kemissä. Loppuvuodesta 2025 alkaen myös Tunturi-Lappiin perustetaan vastaava hanke työllisyysalueen toiminnan alle.

Työvoimapulan ratkaisemiseksi vieraskielisille suunnattujen työllistymistä edistävien palveluiden kehittäminen on välttämätöntä. Eri statuksilla saapuvat maahanmuuttajat ovat tärkeä osa kuntien elinvoimaa, jonka edellytyksenä on kuitenkin asiakaslähtöiset kotoutumisen ja asettautumisen palvelut sekä ketteryys monialaisessa yhteistyössä. Työmarkkinoiden kohtaannon ja palveluiden saavutettavuuden kehittäminen sekä vastuullisen yritystoiminnan tukeminen vaatii yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Toiminnassa tulee kiinnittää huomiota vieraskielisten erityistarpeisiin ja työllistymisen sekä kotoutumisen haasteisiin. Tavoitteena tässä hankkeessa on pilotoida International House -konseptia Tunturi-Lapissa, huomioiden uusi Tunturi-Lapin työllisyysalueen toimintaympäristö.

Tämän lisäksi nuorten alle 29-vuotiaiden työperäisten maahanmuuttajien halukkuutta olla osaajapulan osittaisen ratkaisun lisäksi myös mahdollisia yritysten ostajia Lapissa, tulee edistää Valtakunnallisella hankkeella ja kaikkien halukkaiden lapin seutukuntien yhteistyöllä.

Seutukunnan saavutettavuus ja joukkoliikenne

Seutukunnan saavutettavuus ja joukkoliikenne kehittyvät ympärivuotisten kansainvälisten lentojen avulla. Tunturi-Lapin Kehitys ja Lapin Ammattikorkeakoulu saivat rahoituksen ”Tunturi-Lapin logistiikan ja joukkoliikenteen esiselvitys”-hankkeelle, jossa asiantuntija kehittää Tunturi-Lapin seutukuntaan sopivaa toimintamallia tämän kehityksen vauhdittamiseksi.

<https://tunturilapinkehitys.fi/kehityshankkeet/tunturi-lapin-logistiikan-esiselvitys-hanke/>

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo/ Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo/ Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

Asiantuntijalle muodostettiin syksystä 2025 alkaen tiivis työryhmä Tunturi-Lapin kunnista aluekehittäjistä. AKKE-hankkeen seurantarhymässä ja ohjausryhmässä on puolestaan laajempi edustus muistakin Lapin seutukunnista. Joukkoliikenteessä Tunturi-Lapin seutukuntastrategia on jo tehty 2022, <https://www.kideve.fi/tunturi-lapin-kestavan-liikkumisen-strategia/>. Mahdollinen pysyvä henkilöresurssi tulee näiden jälkeen olla valmisteilla koko Tunturi-Lapin seutukuntaan yhteisenä toimivaltaisena joukkoliikenteen viranomaisena.

Verkostojen luominen sekä niiden hyödyntäminen paikallisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti. Seutukuntien yhteistyön toimintasuunnitelman laatiminen on alkuvuoden 2026 painopisteenä, sillä Itä-Lapin kuntayhtymän hallinnoiman AKKE-hankkeen tuloksia hyödynnetään kaikissa kuudessa lapin seutukunnassa. Tämä tulee olemaan uusi kuntien ja seutukuntien toimintamalli, joka vastaa tulevaisuuden globaaleihin kehitysnäkymiin ja realisoi uusien mahdollisuuksien potentiaalin Lapin maakunnassa. Tästä toisena hankkeena on Kaksoiskehittämiseen liittyvä hanke tulevien 2026-2027 vuosien erityispainopisteenä.

Tunturi-Lapin elinkeinopohjan laajentaminen

Yhdistyksen toiminnassa on huomioitu vuodesta 2021 alkaen uusien toimialojen kartoittaminen, niiden edesauttaminen ja jalkautuminen Tunturi-Lapin alueelle yhdistyksen hallinnoimalla "Whenever You Need Extreme" kehityshankkeella, 1.8.2021-30.6.2023. <https://tunturilapinkehitys.fi/kehityshankkeet/whenever-you-need-extreme-wyne/>. Tämän jatkoksi on vuonna 2024 saatu rahoitus Leaderin hallinnoimalle hankkeelle nimeltään Arktinen Viisaus, 1.4.2024-31.3.2026, <https://leadertunturilappi.fi/arktinen-viisaus-hanke/>. Arktinen viisaus -hanke edistää Tunturi-Lapin innovointivalmiuksia niin aluetasolla kuin yrityksissä. Alueellisesti tämä tarkoittaa kuntatoimijoiden, yritysten ja TKI-toimijoiden välisen verkostomaisen toiminnan, eli alueellisen innovaatioympäristön kehittämistä. Yritystasolla innovointikyvykkyyttä kasvatetaan pilotoimalla alueen erityisiin olosuhteisiin kehitettyä innovointipolkua.

WYNE-hankkeessa otettiin ensiaskeleet Tunturi-Lapin innovaatioympäristön luomiseksi. Hankkeessa opimme, että tunturilappilaiset yritykset ovat eri tasoilla innovaatiovalmiudessaan. Muutos- ja kasvuhallukailta yrityksiltä puuttuvat toimivat rakenteet ja tarvittavat palvelut innovaatioiden eteenpäin viemiseksi. Heillä on tarve täsmällisesti omiin tarpeisiin sopiville palveluille ja osaamiselle. Toisaalta kuntarajat ylittävää verkostoitumista ja ideointia pidettiin tärkeänä. WYNEssä kehitettiin Tunturi-Lapin

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo / Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

ääriolosuhteisiin pohjautuva innovointikonsepti, jossa tiettyyn ääriolosuhteeseen liittyen innovointiin luonnossa Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen hankkeelle kehittämien trendi- ja tutkimustietokorttien sekä valittuun ääriolosuhteeseen liittyvien faktojen avulla.

Ohjausryhmätyöskentely

Pyritään edistämään erilaisten kehittämishankkeiden käynnistymistä alueella ja osallistutaan maakunnan kehittämishankkeisiin esimerkiksi **ohjausryhmätyöskentelyn avulla**. Lista ohjausryhmistä on yhdistyksen sivuilla: <https://tunturilapinkehitys.fi/kehityshankkeet/> Verkostolla pyritään myös valmistautumaan tulevan maakuntauudistuksen myötä tuleviin muutoksiin, ja elinvoiman ylläpitämiseen alueella.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

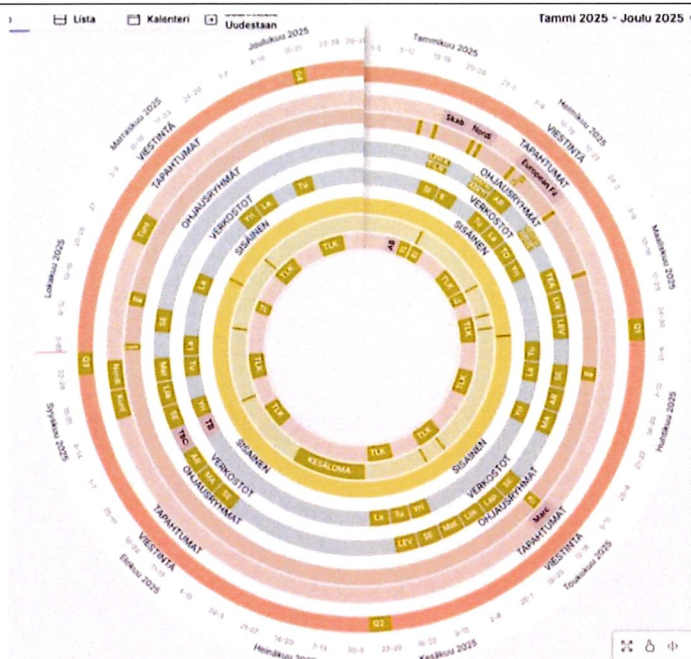
Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

TYÖAIKA-ARVIO

Työaika-arvio toimitasuunnitelmassa vuodelle 2026	kk	%
Edunvalvonta, kv- rajat ylittävät infrahankkeet, pohjoinen ohjelma, kehittäminen, viestintä, seutukuntastrategia, asuntoaasteet, monipaikkaisuus, kaksoiskuntalaisuus	5,5	55,00
Tunturi-Lapin saavutettavuuden ja joukkoliikenteen ympärivuotinen kehittäminen	2	16,66
Elokuvakomissio hallinnointi, kehittäminen, jäsenneuvottelut	1	8,33
Seutukuntien SIXPACK: 1) AKKE-tiedolla johtaminen ja 2) Kaksoiskäyttöhanke	1	8,33
Elinkeinopohjan laajentaminen, Arktinen Viisaus-hanke (Wyne jatko, Leader hallinnointi)	0,5	4,17
Kansainvälisen työperäisen maahanmuuton ja International House mallin tukeminen	0,5	4,17
Hankkeiden ohjausryhmätyöskentely	0,5	4,17
Vuosiloma	1	8,33
Yhteensä	12	100 %

Vuosikello on hahmoteltu viiteen eri kategoriaan: Viestintä, Tapahtumat, Ohjausryhmät, Verkostot ja Sisäinen.

Viestinnässä on Q1-Q4 uutiskirjeet ja päättäjätiedotteet suomeksi ja englanniksi. Internet-sivujen päivitys, Sosiaalisen median päivitykset ja sosiaalisen median markkinointi. **Tapahtumat** renkaalle on listattu vuosittaiset tapahtumat, joissa seutukunta on edustettuna. **Ohjausryhmät** on kehityshankkeiden ohjausryhmät. **Verkostot** on verkostojen tapahtumia ja **Sisäinen**, jossa mm. TLK kk-palaverit. [Linkki vuosikelloon.](#)

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

TALOUSARVIO 2026

Tunturi-Lapin Kehitys ry:n kustannusten jako toteutetaan riippuen yhdistyksen jäsenmäärästä. **Vuonna 2026 talousarvio laaditaan ensisijaisesti kolmen jäsenkunnan kesken 40 000 euroa/kunta. Neljän jäsenkunnan tapauksessa osuus on laskisi 35 000 euroa/kunta.**

Yhdistyksen kirjanpito palvelut ostetaan Tilipalvelu P. Keimiöniemeltä.

Kustannukset jakaantuvat vuodelle 2026 **kolmen jäsenkunnan** kanssa seuraavasti:

	Kokonais- kustannus	kunta- rahoitus	€ Enontekiö	€ Muonio	€ Kittilä
Hallinto	120 000	120.000	40 000	40 000	40 000
yht.	100 %	100 %	33,33 %	33,33 %	33,33 %

Kustannukset jakaantuvat vuodelle 2026 **neljän jäsenkunnan** kanssa seuraavasti:

	Kokonais- kustannus	kunta- rahoitus	€ Enontekiö	€ Muonio	€ Kittilä	€ Kolari
Hallinto	140 000	140.000	35 000	35 000	35 000	35 000
yht.	100 %	100 %	25,00 %	25,00 %	25,00 %	25,00 %

Vuoden 2026 kustannusarvio, 3 jäsenkuntaa: (alv 0%)	€	%
Palkkakustannukset (sis. Sosiaalikulut)	85000	70,83 %
Toiminnan vakuutusmaksu OP-Pohjola	600	0,50 %
Matkakustannukset	8900	7,42 %
Kokouspalkkiot ja matkat: hallitus ja valtuuskunta	6000	5,00 %
Puheenjohtajien palkkiot. Hall pj. 1000, Valt. pj. 500	1500	1,25 %
Seutukunta, yhteistyöhankkeet, Tilastokeskus tiedolla johtaminen	3500	2,92 %
Kirjanpito, tilintarkastus, pankkipalvelut	4000	3,33 %
Sähköiset palvelut ja markkinointi (Höyry nettisivut + Q1-Q4 tiedotteet, FB+IG mainonta, lehdet)	5000	4,17 %
Työterveys, Smartum + työtarvikkeet (Pihlajalinna, puhelin, läppäri, toimistotarvikkeet)	4000	3,33 %
Jäsenmaksut (Lapin kauppakamari 210, Viexpo 240, Leader, 42)	500	0,42 %
Edustuskulut	1000	0,83 %
Yhteensä	120000	100,00 %

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

**Muonion kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi

**Enontekiön kunnantalo /
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

LAPIN ELOKUVAKOMISSIO

House Of Laplandin osakkaiden palaverissa 2024 Tunturi-Lapin Kehitys ry ilmoitti halukkuutensa toimia jatkossa Lapin elokuvakomission väliaikaisena hallinnoijana. Ehtona hallinnointiin on se, että ne kunnat, jotka ovat mukana, myös hyötyvät tuotannoista. Ehto hyväksyttiin.

Elokuvakomissaari siirtyi 1.11.2024 alkaen vanhana työntekijänä uuden työnantajan palvelukseen. Lapin elokuvakomission siirto tehtiin liiketoimintaluovutuksena HOL:n selvitysmiehen johdolla.

Lapin elokuvakomissio on toiminut ensimmäisen täyden toimintavuotensa vuonna 2025 ja sen kehittämistä jatketaan edelleen tiiviissä yhteistyössä elokuvakomissaarin ja kahdeksasta kunnasta muodostuvan Advisory Boardin kautta. Huomioitavaa on, että Tunturi-Lapin jäsenkunnat ovat Lapin elokuvakomission omistajakuntia.

Lapin elokuvakomissio myötävaikuttaa toiminnallaan tuotantojen sijoittumista Lappiin. Se markkinoi Lappia kuvauslokaationa, palvelee ja opastaa kuvaamista suunnittelevia toimintoja ja edustaa Lappia av-verkostoissa. Tuotannot tuovat alueelle rahaa ja näkyvyyttä. Lisäksi tuotannot voivat tuoda alueella positiivisia yhteisöllisiä kokemuksia. Elokuvakomission toimintaa ohjaa ja seuraa kunnista koostuva Advisory Board. Toiminnasta vastaa ja sitä hallinnoi Tunturi-Lapin Kehitys ry.

Elokuvakomission talousarviossa 100 000 euroa on vuonna 2025 jaettuna mukaan lähtevien kuntien kesken asukaslukuun suhteutettuna.

Tuotantokannustin Suomen 25 % kannustimen lisäksi laaditaan kuntakohtaisesti ja elokuvakomissaari neuvoo kuntia tässä prosessissa. Alustavasti kuntakohtainen tuotantokannustin voi olla 10–15 % suuruinen.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development****Veli-Matti Hettula**

Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: +358 (0)400 415 345

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi**Muonion kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Puthaanrannatie 15

FIN 99300 Muonio

www.muonio.fi**Enontekiön kunnantalo/
Tunturi-Lapin Kehitys ry.**

Ounastie 165

FIN 99400 Enontekiö

www.enontekio.fi

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 15 pages before this page
Dokumentet inneholder 15 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 15 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 15 sider før denne side

Detta dokument innehåller 15 sidor före denna sida

MANU AUKUSTI FRIMAN

d448b7ad-51d5-416b-884f-ed2daf65533 - 2025-12-22 15:35:09 UTC +02:00
BankID / MobileID - 15d0be56-1e1e-4ebe-942c-0df35a92a01e - FI

JUHA HERMAN NIEMELÄ

ca481d86-7073-4a8f-aec3-6b8a4bf11ead - 2025-12-23 07:58:06 UTC +02:00
BankID / MobileID - dee33d9a-4df9-430d-914f-a3b8e006c36d - FI

MARKKU AUKUSTI MÄKITALO

97b0bb0e-d441-40f0-855b-594c16a6a9ac - 2025-12-23 12:14:52 UTC +02:00
BankID / MobileID - 14d89590-4ef7-4e5f-8975-6b7fc3c5aa40 - FI

ANNA KRISTIINA HAKALA

a462891d-4367-4f9c-bcd8-8ecc0503afd7 - 2026-01-07 09:01:53 UTC +02:00
BankID / MobileID - 5f9c51b7-86e8-406b-92fd-76c2b819ea6d - FI

NOORA ALICA JOSEFINE HEIKINHEIMO

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kittilän kunta

c6e14c8c-0bcc-4632-834f-f6aa654c9fec - 2026-01-07 15:43:31 UTC +02:00
BankID / MobileID - 78131d37-ab19-4609-b4d5-bddf02e644a5 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

JARI TAPIO MAKKONEN

2cd9a8b6-82a5-44e1-880a-eabba58268f4 - 2026-01-13 09:26:27 UTC +02:00
BankID / MobileID - 4278b692-c664-444d-9e41-93162dc806bf - FI

Anri Hannele Magga

158dc6ae-9ec2-4715-95e5-41db46d6c982 - 2026-01-15 08:05:21 UTC +02:00
BankID / MobileID - a46c288e-6910-48db-823b-02e1b70d4c11 - FI

Ulla Keimovaara

Oula-Matti Palojarvi

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuutus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberovende